

BRUOŽAI

Sovietų Rusija kryžminėje ugnyje

Ryšium su artėjančia Belgrado konferencija, kurios metu turėtų būti atlikta analizė, kaip praktiškai veikia Helsinkio konferencijos garsūs susitarimai dėl pagrindinių žmogaus teisių įgyvendinimo, Sovietų Rusija, tas „taikos čempionas“, atsidūrė kryžminėje ugnyje. Sovietų Rusijos opozicionieriai, disidentai šiaip ir anapus geležinės uždangos išvystė smarkią veiklą, plačiai paskleidę pasaulyje faktus apie sovietinės diktatūros nusikaltimus prieš savo ir okupuotų kraštų žmones, už jų skirtingą galvojimą, naudojant žiauriausius metodus, kurių net viduramžiais nenaudota. Sovietija ištisą 60 metų yra žmonių kalėjimas, kur ir šiandien, 20 metų po Stalino mirties, egzistuoja koncentracijos stovyklos, politiniai nepatikimieji laikomi kalėjimuose ar net psichiatrinėse ligoninėse.

Sovietų tūzams susidūrė labai nemaloni padėtis. Oficialūs jų šaltiniai tai laiko blogu ženklu santykiuose su JAV, tvirtindami, jog tai gali pakenkti detantei ar net būsimoms deryboms dėl atomininių ginklų apribojimo. Sovietai vėl kaltina vakarų radijo programas, anot jų, trukdančias darnų rytų-vakarų bendradarbiavimą. Sovietai niekad nėra užsiminę, kad jie per 50 metų naudodami visus nelegalius ir legalius šaltinius, įskaitant net diplomatinės misijos personalo narius įkinkė subversyvinei veiklai visame pasaulyje. Tat nei kiek jiems nekludė sudaryti su Hitleriu pakta, parceliuoti Europos žemes, jas pajungti, apiplėšti, žmones į kalėjimus susodinti ir pan. Ir tai laikoma jų, sovietų, vidaus reikalais.

Gerą pamoką sovietų imperialistams davė prezidentas J. Carteris per savo viešnagę Jungtinėse Tautose. Kalbėdamas į JT delegatus, prezidentas net kiek susijaudinęs, aiškiai pasakė, jog jis niekad nesutiks su tokia svarbaus klausimo interpretacija, kad kuris nors kraštas, būdamas Jungtinių Tautų organizacijos nariu, žmogaus pagrindinių teisių paniekimą laikytų savo naminiu reikalu.

Sventą tiesą pasakė prezidentas J. Carteris. Jis vertas mūsų visų sveikinimų už drąsų žodį, pasakytą tarptautiniame forume, kur sovietai ir jų satrapai dažnai skleidžia biauriai melagingą propagandą ir klaidina nesiorientuojančius žmones, ypač jaunus juodojo kontinento diplomatus.

Maskva puola prez. J. Carterį

Tuo tarpu, kaip prezidentas J. Carter, remiamas abiejų partijų kongreso atstovų jo užsienio politikoje, Maskva puola jį už tai, kad neklupčioja prieš Kremliaus diktatorių. Vienu atveju jis užpultas už pozityvius pasiūlymus branduolinių ginklų konferencijai, o kitu — už rėmimą radijo stočių transliacijų į sovietų imperijos ir jų satelitų kraštus.

Objektyvių laisvojo pasaulio informacijų raudonieji svieto lygintojai bijo labiau, negu bet kokių ginklų. Tai rodo, kiek jie jaučiasi silpni su savo propaganda, kuria jie mulkina dešimtmečiais savo ir satelitų kraštų gyventojus, organiškai nepakędami jokios opozicijos.

Antra, bolševikai leidžia milžiniškas sumas pinigų ir naudoja visas priemones savo propaganda nuodėti laisvąjį pasaulį. JAV gi priešingai, ne tik neužiima jokia antibolševikine propaganda, bet per savo kontroliuojamas stotis Voice of America, Free Europe ir Liberty pateikia nuosaikiai objektyvią informaciją iš viso pasaulio. Bolševikams labiausiai nepatinka, kad šių programų jų pavergtieji gyventojai klausosi labai plačiai.

NATO karinės paslaptys prieš rankose

Prancūzijos kontržvalgyba susekė ir likvidavo gaują šnipų, kurie vogė NATO karines paslaptis. Vagystė tęsėsi ištisą 14 metų. Gaujos priešakyje buvo natūralizuotas Prancūzijos pilietis Sergie Fabiev, gimęs Jugoslavijoje, o jo sėbrais buvo trys prancūzai: Roger Laval, Raymond Dissard, Marc Lefebre, ir italis Giovanni Ferero. Suimtieji aiškinosi šnipinėje iš ideologinių įsitikinimų. Už tą „įsitikinimą“, kaip paaiškėjo, gavę gerą sumą pinigų — apie 50.000 dolerių.

Nauja kalba — senas stilius

Kremliaus vyriausiam organe „Komunisto“ savitraštyje naujasis gynybos ministeris maršalas Dimitrij Ustinovas išdidžiai pareiškė: „JAV pastangos pasiekti militarinę persvarą prieš Sovietų Rusiją pasirodys bevaisės. Sovietų Rusija tą persvarą sugebės išlyginti savo naujais ginklais.“ Esą, „amerikiečių militaristai neišžadėjo vilčių dominuoti pasaulyje nuolat naujai

kalamų naujų ginklų pagalba...“ Tame pat straipsnyje D. Ustinovas pabrėžė, jog „nepaisant visko, Sovietų Rusija ir jos vadovaujamos Varšuvos pakto sąjungininkės nėra padidinusios savo karinio pajėgumo“.

Neabejojame, kad JAV turi efektingų ginklų, kuriais remiasi šio krašto ir laisvojo pasaulio saugumas. Kitaip sovietų lava pasaulį užlietu taip, kaip pusę Europos.

Leningrade nuteistas belgų turistas

Belgų pilietis Antoon Pype, viešėjęs čia kaip turistas, Leningrade buvo suimtas ir teisiamas už nepalankios sovietiniam režimui literatūros paskleidimą, nors bet kokį tuo pagrindu kaltinimą jis atmetė, remdamasis Helsinkio konferencijos nutarimais, kad pasirašiusios valstybės įsipareigoja keistis laisva informacija. Paklaustas prokuroro, ar jis pagalvojo, kad už tokios literatūros paskleidimą jis gali būti suimtas, kaltinamasis atsakė, jog šis faktas rodo, kad Sovietų Rusija nesilaiko savo tarptautinių įsipareigojimų, padarytų Helsinkio susitarime. Teismo metu paaiškėjo, kad A. Pype įvežė į Sovietų Rusiją apie 2.000 pamfletų, išleistų Flamanų Solidarumo Komiteto su Rytų Europa ir Tautinėmis Profesinėmis Sąjungomis ir paskleidė juos Leningrado universitete. Sovietų „teisingumas“ už tokią Helsinkio nutarimų interpretaciją jį nuteisė kalėti 5 metus sunkių darbų kalėjime.

Amnestija Jugoslavijoje

Belgrade, Jugoslavijoje, vakarų spaudos atstovai patyrė, jog šio tautiniai marksistinio krašto vyriausybė planuoja politinių kalinių amnestijos įstatymą. Amnestija palieštų apie 600 Tito valdžios opozicionierių, jų tarpe ir rašytoją M. Michailovą, kuris nuteistas už paskelbimą eilės straipsnių vakarų spaudoje, kur jis kritikavo Jugoslavijos režimą. Britų Reuterio agentūros žiniomis, amnestiją manoma paskelbti dar prieš Belgrado konferenciją, kurioje numatoma diskutuoti 1975 m. Helsinkyje pasirašytos žmogaus teisių deklaracijos praktiškas vykdymas. Dar yra ir kita priežastis, su kuria rišamas tas amnestijos įstatymas, būtent, tai, kad Tito netrukus minės savo 85 metų amžiaus sukaktį.

Sovietų ginklavimasis

Sovietų ekonomika yra blogame stovyje. Ne skaitant karo metu įsiskolinimo, jie šiuo metu kapitalistinėms užsienių valstybėms skolingi apie 30 milijonų dolerių. Trūksta daugelio reikmenų, o pirmoje eilėje duonos ir mėsos. Ir tai perka kreditan, skolą dar labiau didindami. Jie turi pakankamai pinigų tik karo arsenalui, policijai ir kariuomenei išlaikyti. Sovietų Sąjunga pereinama metais ginklavimuisi išleido 40% daugiau negu JAV. 1968-76 metų laikotarpyje vis mažino krašto apsaugos biudžetą, raudonieji priešingai — apie 3% kasmet vis didino. Sovietų imperialistų dėmesys kreipiamas į raketų, povandeninių laivų ir bombonešių statybas.

Sąjūdis už R. Hesso išleidimą

Britų valdomame Berlyno sektoriuje Spandau kalėjime nuo 1947 metų tebelaikomas Rudolf Hess, buvęs A. Hitlerio artimas bendradarbis nacionalistų partijos reikalams. Dar antrajam pasauliniam karui bevykstant, paslaptinomis aplinkybėmis, jis oro keliu atsidūrė Didžiojoje Britanijoje su tariamais taikos pasiūlymais. Britai betgi jam nepatikėjo šia jo misija ir pasodino jį į kalėjimą. Sulaukęs karo pabaigos, jis buvo teisiamas tarptautinio tribunolo Nuernberge, drauge su kitais karo nusikaltėliais, ir to tribunolo nuteistas kalėti ligi gyvos galvos. Tame kalėjime pradžioje buvo keliasdešimt nuteistų įžymiųjų trečiojo reicho vadovaujančių asmenų, kurių vieni patys nusižudė, kitus, pagal tribunolo sprendimą teko nužudyti, treči, atlikę savo bausmę paleisti. Kalėjimą visą laiką net ir dabar, likus tik vienam kaliniui, prižiūri keisdami amerikiečių, britų, prancūzų ir, žinoma, sovietų sąrygius. Jų priežiūra to vieno kalinio sąjungininkams kaštuoja „tik“ 300.000 dol. per metus.

Virš 30 metų iškalbėjęs R. Hess yra paliejęs, nesveikas, visai nusilpęs. Daug kartų vakarų sąjungininkai kelė klausimą jį iš kalėjimo paleisti. Tik „humaniškoji“ Sovietų Rusija kategoriškai sako savo „ne“. Vakarų Vokietijoje sukurtas sąjūdis už R. Hesso paleidimą į laisvę. Daug tuo reikalu dirba jo sūnus W. Hess.

Mao tai žinojęs

Raudonosios Kinijos kūrėjas Mao Tse Tungas, kaip rašo kinų armijos dienraštis, savo artimuosius keliais atvejais prieš mirtį įspėjęs, jog jo žmona Chiang Ching turi neribotų ambicijų, siekiant krašto valdžios. Mao tačiau išreiškė savo valią, kad po jo mirties Kinijos valdžios vairs būtų perduotas jo patikėtiniui Hua KuoFengui.

Tragiška buv. Kūbos prezidento mirtis

Miami, Floridoje, gyvenęs nuo 1959 metų buv. Kūbos prezidentas ir antikomunistinio judėjimo vadas Carlos P. Socarras, 74 metų amžiaus, rastas savo bute negyvas. Nežinoma, ar jis nusižudęs ar buvo komunistų agentų nužudytas, panašiai, kaip savo laiką buvo nužudyti gyvenę Paryžiuje balgvardiečiai caro Rusijos generolai Kutepovas, Mileris ir kt.

C. O. Socarras buvo Kūbos prezidentu ligi 1952 metų. Jį nuo valdžios pašalino F. Batista, kurį vėl nuvertė užsimaskavęs komunistas, barzdotis Fidel Castro, aklas Kremliaus imperialistų įrankis.

Vatikano radijo akcija

Vatikano radijas stato didžiausią pasaulyje anteną, kurios pagalba savo programas galės perduoti visam pasauliui. Tatai daroma, norint atsverti komunistų ir jų kontroliuojamų kraštų nuolat didinamą radijo transliacijų propagandą į užsienius. Prieš tokias Vatikano radijo pastangas savo nepasitenkinimą jau išreiškė Čekoslovakijos ir Lenkijos raudonieji propagandistai.

Laiškų antplūdis į Baltuosius Rūmus

Prezidento Jimmy Carter noras palaikyti glaudų ryšį su savo krašto žmonėmis paskatino daugelį amerikiečių rašyti jam laiškus. Dabar prezidentas asmeniniai arba jo šeimos nariai, įskaitant ir jo 11 metų dukrelę Ami, kas savaitę vidutiniai gauna 70.000 laišku. Juos skaito ir analizuoja 150 žmonių personalas. Prezidentas pats atsako į svarbesnius laiškus, kurių parenkama apie 20.

Viršūnių konferencija

Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Jody Powell informuoja apie š.m. gegužės 7-8 dienomis Londone, Didžiosios Britanijos premjero būstinėje, vyks JAV, Didž. Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos ir Japonijos viršūnių konferenciją. Pramoninių kraštų viršūnių konferencijos dvi yra buvusios anksčiau: 1975 m. Paryžiuje ir 1976 m. San Juan, Portorico.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published Monthly by the
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
OF AMERICA

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams..... \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.
The views expressed in contributed articles are those of their authors and not necessarily shared by the Editorial Board.

NEPAMIRŠKIME SAVO TRADICIJŲ

Kiekviena tauta turi savus papročius ir savas tradicijas. Kai kurios tradicijos būdingos tik tai tautai, kurioje jos susidarė. Kitos su šokiais tokiais pakeitimais paplitę plačiau. Yra tradicijų, kurios iš karto kitiems atrodo nepriimtinos. Pavyzdžiui, čia taip vadinamas „Halovin“. Pradžioje atrodo keista, ypač kada yra blogų žmonių, kurie pramogaujantiems vaikams stengiasi kaip nors pakenkti. Bet nuo šios tradicijos sunku atrasti. Vaikai tos dienos laukia, kada jie galės saviškai pasipuoti ir nesivaržydami paspausti kaimynų durų skambučius. Tai jų tos dienos privilegija.

Cia radome ir gražių švenčių papročių, kaip Kapų puošimo diena, Padėkos diena ir kitų.

Mūs tauta turi ypatingai gražių tradicijų. Vienos surištos su įvairiais darbais, kitos su bendromis ar šeimyninėmis šventėmis. Ypatingai įdomios buvo vestuvinės

tradicijos. Vestuvės tęsdavosi kuo ne visą savaitę. Pradedavo kviesliais, mergvakariu ir baigdavosi piršlio korimu. Šie visi įvykiai buvo palydimi atitinkamomis dainomis.

Čia irgi dažnai net laikraščiuose tenka skaityti, kad varduvės, vestuvės ar kitoki šeimyniniai minėjimai praėjo su visomis lietuviškomis tradicijomis, nors dažnai būna tik kažkoks tradicijų mišinys. Neseniai teko skaityti tokį „su visomis lietuviškomis tradicijomis“ vestuvių aprašymą. Pradedama nuo „šauerparės“, kurią jaunajai surengė krikšto motina. Buvo prinešta gausybė dovanų, kaip: laidynių (prošų), kavinkų, puodu puodėlių, rankšluosčių, pakločių ir kitokių gėrybių. Toliau aprašoma, kaip per bažnyčią viena paskui kitą ejo pamergės ir prie altoriaus susitiko su savo palydovais. Kaip tėvelis vedė jaunąją ir ją atidavė būsimam vyrui. Toliau aprašoma žiedelių sumainymas, ryžių lietus, ves-

CENTRO VALDYBA:

Povilas P. Dargis, pirm.
Aleksandras Chaplikas,
Pirmasis vice-pirm.
Grožvydas Lazauskas,
sekr. ir redaktorius
Antanas Vaižaitis, ižd.
Juzė Gulbinienė, ižd. pav.

VICE PIRMININKAI:

Alena Devenienė
Casey Oksas
dr. Alg. Budreckis
Vytautas Užys
Vladas Bajerčius

Teisinis patarėjas:

dr. K. Sidlauskas

IŽDO GLOBĖJAI:

J. Kapačinskas
H. Čičauskienė
H. Buchinskienė

KONTROLĖS KOMISIJA:

Ona Jagėla
Ant. Sukauskas
Julius Kuzas, jr.

ŠVIETIMO KOMISIJA:

Bronius Bajerčius
Ant. Andriulionis
Edvina Yankus

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

A. L. T. SANDAROS CENTRO
ADRESAS:

840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608

Telefonas:

(312) YA 7 - 4789

tutinė puota, į kurią atvykstančius jaunuosius pasitiko su duona, druska ir vynu.

Nieko negalima pasakyti prieš tokias iškilmes. Ir gražu, ir smagu, ir ligi smulkmėnų priderinta prie vietinių papročių. Bet kur čia tos lietuviškos tradicijos?

Lietuvoj gražios buvo ir kalėdų tradicijos, ypač kūčios. Specialūs kūčių valgiai, ant stalo po staldankte šienas, įvairūs žaidimų burtai ir padavimai. Sakydavo, kad kūčių naktį ir vanduo akimirksniui virsta, ir gyvuliai žmonių kalba kalba. Kalėdų ryte raratai. Daugely šeimų ir čia kūčios dar atšvenčiamos su atsivežtomis tradicijoms. To negalima pasakyti bendrai apie kalėdas čia. Kaip ką jau ir iš mūsų stipriai užgožė biznio sukurtas pavirštinis ir nerviškas pirkimo triukšmas.

Lietuvoj gražios būdavo ir darbų tradicijos. Čia prisimena rugiapiūtės pabaigtuvės. Surišus paskutinį pėdą griebėjos nupindavo varpų vainiką. Namo visi eidavo dainuodami rugelio dainą. Vainiką nešdavo paskutinį pėdą sugriebusi griebėja. Sugrįžus vainiką įteikdavo šeiminkui. Šeiminkas atnešdavo ant galvos užpildavo vandens ir apdovanodavo pinigais. Tada visi griebdavosi laistyti vandeniu. Išsidūkę eidavo į grįčią, kur būdavo vaisės. Ir kiti darbai būdavo palydimi didesnėmis, ar mažesnėmis tradicijomis.

Tautos skiriasi savo kalba, papročiais ir tradicijomis. Ir mes kaip tauta savo charakterį išlaikome savose tradicijose. Todėl ir gyvenant tarp kitų tautiečių, savo lietuviškų tradicijų nereikia užmiršti.

Pijus Venclova

BOSTONAS. Š. m. vasario 19 d. Aleksandro Chapliko namuose įvyko ALT Sandaros centro valdybos pirmininkų pasitarimas su Brockton Sandaros 24 kuopos valdyba.

N u o t r a u k o j e:

Sėdi iš kairės: Sandaros c. v. pirm. Povilas P. Dargis ir Viktoras Brandt, 24 kuopos sekr., stovi iš kairės Sandaros c. v. pirmasis vice-pirm. Aleksandras Chaplikas, Povilas Gaišgalas, 24 kuopos pirm., Vytautas Baškauskas, 24 kp. dir., Petras Viščinis, finansų sekretorius.

BOSTON

SLA 2-tros apskrities SUVAŽIAVIMAS įvyks 1977 m. birželio 5 dieną 12 v. 30 min. So Bostono LIETUVIŲ PILIEČIŲ D-JOS SALEJE, 368 W. Broadway, So. Bostone.

Apskrities valdyba kviečia visas 2-sios apskrities kuopas dalyvauti.

Atskirų kvietimų nebus siunčiama. Šį pranešimą prašoma laikyti oficialiu kvietimu.

#####

Po SLA 2-trios apskrities suvažiavimų įvyks AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS 1-sios apskrities suvažiavimas.

Prašome visus 1-sios apskrities Sandaros kuopų atstovus suvažiavime dalyvauti.

Vladas Bajerčius
Sandaros 1-sios apskr. pirmininkas

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4 %
per year

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

A. VILIMAS

MOVING

ĮVAIRIŲ ATSTUMŲ

823 W. 34th PLACE

CHICAGO, ILL.

TEL.: FRontier 6-1882

FRANK'S T.V. & RADIO. Inc.

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.

3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING PLACE

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. — 9 v. r. iki 8 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. — 9 v. ryto iki 5 v. vak
SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

7 3/4 % Mokamas už 6 m. sertifikatus. Minimum \$1,000

6 1/2 % Mokama už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000

5 1/4 % mokamas už Investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMCIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami kas 3 mėnesiai

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visus mūsų apylinkes. Dėkojame jums už mūsų parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti jums naudingi ir ateiityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

5 1/4 % paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000

7 1/2 % All accounts compounded daily — Passbook Savings

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone: 254-4470

ir 8929 So. Harlem Ave.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9100

ĮSIGYKITE PATVARIĄ IR EKONOMIŠKĄ SUSISIEKIMUI PRIEMONE

Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias pirkimo sąlygas

Atvykite pamatyti naują mažą Chrysler *Cordoba* ekonomišką iki 22 mylių galionu

Cordoba 2-Door Hardtop

Sutaupysit iki \$2,300.00 pirkdami 1975 metų Chrysler ar Plymouth.

Turime jaunuoliams mašinų Cadillac, Buick, Pontiac, Oldsmobile ir kitų, taipgi importuotų įvairių kainų. Pradedant nuo \$50.00. Mūsų dirbtuvėse prityrę mechanikai pataisy s karoseriją (Body), sparnus (Fenders) ir atreguluos motorą

BALZEKAS MOTORS, 4030 S. Archer VI 7-1515
Seniausias automobilių pardavėjas Chicagoje, gerbiamas virš 50 metų.

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Rašo Dr. A. J. Gusenas

Mitybos Svarba

Dažnai mes pagalvojame apie geros mitybos veiksmus, kurie būtini geros sveikatos palaikymui ne tik suaugusiems, bet daugiausia augantiems vaikams. Augantiems vaikams būtina gerai balansuota mityba, palaikymui geros sveikatos. Be geros ir sveikos mitybos nei žmogus, nei bet koks gyvūnas negali gyvybės palaikyti.

Tik ne sukoneveiktas cheminiais konservais maistas teikia gerą medžiagą kūnui augti, naujiems audiniams formuotis ir atstatyti tą, kas sugedę. Taipgi maistas teikia kūnui kurą šilumai ir energijai gaminti, o sykiu padeda įvairioms gyvybės apraiškoms išsilaikyti.

Mitybos veiksniai yra šie: proteidai, angliavandžiai, riebalai, vitaminai ir mineralinės druskos. Proteidai yra dviejų rūšių: gyvulinės kilties ir augmeninės. Gyvulinės kilties proteidai daug sunkiau vidurių mašinerijos virškinami ir įsisavinami, o taipgi daug daugiau jie nuodija kraują.

Žmogus su silpnais ar išgurusiais dantimis negali gerai maisto sukramtyti, o nesukramtytas maistas greitai nudėvi vidurių virškinimo mašineriją ir skrandyje pagamina ulcerines žaizdas.

Augmeniniai proteidai daug lengviau vidurių mašinerijos virškinami ir jie mažiau kūne gamina nuodingųjų rūkščių, o sykiu nuo jų būna ir mažiau bakterinių nuodų.

Gyvuliniai proteidai greičiau pūna, genda, tai juose esti daug patogesnės sąlygos ir bakterijoms veistis.

Iš gyvulinių proteidų pienas lengviausia viduriuose virškinamas. Penkta dalis pieno — proteidai, o varškė ir sūris turi labai daug jų.

Augmeniniai proteidai gaunami iš riešutų, pupų, žirnių, bulvių su lupynomis, rupios juodos duonos. Jų yra uogose ir visuose javiniuose grūduose, o daugiausia jų žievėse.

Žmogui įžengiant į antrąją gyvenimo pusę, būtina žymiau sumažinti gyvulinių proteidų naudojimą, o ir kitų visų pikantiškų valgių kiekį. Tuomet vidurių virškinimo mašinerijai bus sveikiau, nes mažiau užsiterš kraujas puvimo ir bakteriniais nuodais. O žmogui bus sveikiau ir maloniau šioje ašarų planetoje gyventi.

Vaikus reikia pratinti iš jaunatvės dienų valgyti gausiai natūralaus maisto. Nereikia jiems duoti įprasti į saldų maistą ir birgalius gėrėlus. Tuomet vaikai augs sveikesni ir nereikės taip tankiai gydytoją lankyti.

Vaikai turi būti mokomi gerai maistą sukramtyti, o neryti dideliais kąšiniais. Beje, dažnai tenka matyti ir suaugusius tą darant.

Dideliais kąšiniais maistą ryjant, greitai suardomas vidurių virškinimo mašinerija, ji nudėvi, o kartu ir suteikiama proga bakterinėms ligoms formuotis.

Geras maisto sukramtymas ir su seilėmis suvilgymas palengvina vidurių virškinimo mašineriją ji sumalti ir įsisavinti. Tuomet skrandyje būna mažiau rūgimo, puvimo ir nesiformuoja tiek daug nuodingųjų gazų, kurie skrandyje ir žarnose net dažnai ulcerinės žaizdas pagamina.

Sveikatos apsauga JAV

Statistiniai duomenys rodo, jog per pastaruosius 25 metus JAV ligoninėse lovų skaičius iš 500.000 padidėjo daugiau negu dvigubai ir siekia virš vieno milijono. Tuo pačiu metu praktikuojančių gydytojų skaičius iš 230.000 pakilo į 363.000, gi registruotų dirbančių slaugių skaičius pašoko nuo 401.000 ligi 961.000. Įskaitant visą kitą pagalbinių personalą, šio krašto sveikatos apsaugos srityje šiandien dirba 4.5 mil. žmonių, kas sudaro 6% visų dirbančiųjų.

KAVĄ IR ARBATĄ GERTI NUOSAUKIAI

Jeigu geriate kavos arba arbatos daugiau keturių puodukų per dieną, tai galite susilaukti komplikacijų. Toks kiekis jūsų organizme žymia dalimi neutralizuoja vitaminą B1. Tokių išvadų yra priėjęs dr. D. M. Hilker, Havajų universiteto profesorius, dirbęs maisto ir vaistų tyrimo laboratorijose. Trūkstant vitamino B1, žmonės jaučiasi nervingi, pavargę, blogai miega. Šią teoriją taip pat patvirtina ir kitas profesorius — dr. John Somogyi (Šveicarija).

Jei, tačiau, negalite atprasti nuo didesnio kavos ar arbatos vartojimo, tai jums reikia papildomai imti vitaminą B1, kurio yra produktuose, kaip kumpis, raudona mėsa, paukštiena, dripsniai (cereals), rupioje kvietinėje ar ruginėje duonoje.

SKAUDUS PATYRIMAS....

Vienoje Londono Supermarket krautuvių apalpo senyva moteris. Krautuvis menedžeris, teikdamas jai pirmą pagalbą, tarp kitko, nuėmė jos didžiulę skrybėlę, iš kurios, kaip pasirodė, iškrito... šaldyta višta su kainos kortele. Iššauktas gydytojas nustatė, jog apalpas įvyko dėl įstikusios hipotermijos, t.y., staigaus kūno temperatūros pasikeitimo. Matyt, šaldyta višta staugai atšaldė jos galvą ir kūną, jog apalpo. Senutė (žinoma, be vištos) nuvežė į ligoninę.

ŠEIMININKĖMS

"ŠEIMININKĖMS" skyrių redaguoja
Janė Bajerčienė, 871 East
4th St., So. Boston, Mass, 02127.
Receptus prašome siųsti jos adresu.

VIRTAS VERŠIO KRŪTINKAULIS

1 kg. veršio krūtinkaulio, 1 svogūnas, 0,5 petražolės, 0,5 saliero, 12 pipirų, 1 lauro lapelis, druskos, 1,5 stiklinės gretinės padažo.

Veršio krūtinkaulį perkirsti į dvi ar daugiau dalių taip, kad išvirtą būtų galima patogiai supiaustyti. Po to reikia jį nuplauti, dėti į verdantį vandenį ir pridėjus nuvalytų stambiai supiaustytų prieskoninių daržovių bei prieskonių virti ant silpnos ugnies 1-1,5 val. Prieš baigiant virti pasūdyti.

Išvirtą krūtinkaulį supiaustyti gabalais, kad kiekviename gabale būtų po 2 šonkaulius, juos užpilti gretinės padažu, keletą minučių pavirinti ir duoti į stalą su virtomis bulvėmis, virtais žiediniais kopūstais ar ryžių koše.

Veršio krūtinkaulį ar kitą krūtinės dalies mėsą išvirus, galima ištraukti šonkaulius, paslėgti ir porą valandų palaikyti, kol atšals. Tada supiaustyti gabalais, pabarstyti druska, maltais pipirais, suvilgyti išplaktame kiaušinyje, pavolioti pyrago džiuvesėliuose ir apkepti svieste. Prieš duodant į stalą gabalus tvarkingai sudėti į pusdubę ir aplink, arba iš vieno šono apdėti virtomis sviestu palaistytomis žiediniais kopūstais ar bulvių koše. Grietinės padažą užpilti aplink mėsą arba paduoti atskirai. Vietoj padažo mėsą galima palaistyti tirpytu sviestu.

GRIETINĖS PADAŽAS

1 šaukštas miltų, 1 šaukštas sviesto, 1-1,5 stiklinės mėsos, žuvies ar daržovių sultinio, 0,5-1 stiklinė grietinės, druskos.

Svieste iki gelsvumo paspigintus miltus maišant atskiesti mėsos, žuvies arba daržovių sultiniu ir pavirti 5-10 minučių. Virimo pabaigoje pridėti grietinės, druskos. Pipirų galima visai nedėti arba dėti labai mažai, kad jie nenustelbtų grietinės skonio ir kvapo.

Į šį padažą galima įdėti trynių, cukraus ir citrinos rūgšties. Kad padažas sutirštėtų, sudėjus kiaušinius reikia pakaitinti. Taip paruoštas padažas tinka apkeptamas.

Grietinės padažas tinka prie mėsos, daržovių ir žuvies patiekalų.

Nuo stalo visada kelkis dar norėdamas valgyti, ir niekad nereikės sėsti prie stalo be apetito.

W. Penn

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

T e s i n y s 9

Nupuolusio žmogaus saumylumas įvedė į pasaulį visus tuos kentėjimus ir vargus. Tokie kentėjimai būtų buvę nežinomi, jei žmogus būtų pasilikęs santaikoje su savo Sutvėrėju.

Nes ir mirtis būtų buvusi nežinoma žmonijos padermei. Mūsų laikų mokslas pripažįsta, kad gyvos celės gali atsinaujinti ir tobulose aplinkybėse gyventi per amžius. Mirtis atėjo kaip nuodėmės pasekmė; su mirtimi atėjo kentėjimai, ligos sielvartai ir visokios nepasekmės gyvenime.

Fabandyk įsivaizduoti tobulą žmonijos padermę, laisvą nuo visokio saumylumo, ligų ir mirties; Argi tai nepatiktų kiekvienam, kiekvienoje vietoje?

Bet, kas gali pasakyti? Kam eikvoti laiką, mastant apie ką nors, kas, jei ir kadaise buvo galimybė, o dabar dingo amžiams?

Bet ar toji galimybė yra amžinai žuvusi? SKYRIUS, 3.

Ar nėra tai protinga ir tikrai tas, ko mes galime laukti iš išmintingo ir meilingo Sutvėrėjo? Bet norint įsivaizduoti sau visų tų dalykų gražumą, pirma reikia išmesti iš savo minčių baisinguosius kentėjimus ir vargo paveikslus, kokie dabar visur pasirodo.

FAKTAI IR NIEKTIKYSTĖ

Labai aišku, kad norime teisingai protauti apie Dievą. Pirmiausia reikia išblaškyti susidariusias prietarus ūkanas, dėl kurių daugelis nustojo tikėti Bibliją, kuri vadinama Tiesos Žodžiu.

Žinoma ne visi yra galutinai nutarę ar priimti Bibliją, kaip teisingą aprašymą apie žmogaus pradžią ir jo likimą, tačiau visi turėtų interesuotis Jos trumpu ir protingu aprašymu apie tą dalyką, ypač po kritiško analizavimo, kuomet jau padavimų miglos liko išblaškytos ir kai taisai aprašymas pasirodė aiškus ir teisingas.

Koks tad yra Biblijos aprašymas apie žmogų, tada kai buvo pašalinti prietariai ir žmonių spėliojimai? Jame pasakyta, kad po to kai buvo sutvertas žmogus Dievas pasakė mūsų pirmiesiems gimdytojams, kad jie "ištikrųjų numirs", jei neklausys Jo įstatymų. Tą dieną, kurią tu iš jo valgysi, kurią buvau tau įsakęs, kad nevalgytum ir nepakrutintum ištikrųjų Numirsi. (1- Mozės, 2:15-17)

Rodos, kad tai labai aiškus ir suprantamas pareiškimas ar ne? Bet ar tai Tiesa?

Kurie domitės Tiesa, mes prisišim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas" 374 - puslapių. Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

(Apm. pr)

REMKITE "SANDARĄ"
ir visus tuos,
kurie skelbiasi Sandaros
laikraštįje

ST. PETERSBURG, FLORIDA

MAURAGAS

Realtor

Lietuvis - Antanas L. MAURAGAS
REALTOR 1535 - 13th Street
No. St. Petersburg, Florida, 33704
Tel. 813 - 894-6911.

Maloniai patarnaus lietuviams, norintiems namą pirkti ar parduoti.

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

467 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Chicago, Illinois

Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET

Chicago, Illinois

Tel. 737-6784

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI ŠVENTO RAŠTO

atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y. M. C. A.,
6235 So. Homan Ave., prie 63rd Sr., nuo 10-12 v. r.
Kviečiame visus, Tiesos ieškančius.

Įėjimas nemokamas, kolektų nėra.

Švento Rašto Tyrinėtojai

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3854 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-8872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

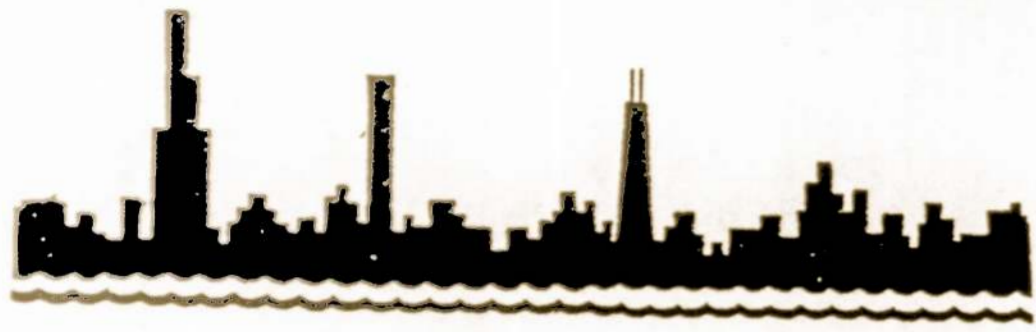
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1009
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

DR. K. BOBELIS KONGRESO KOMISIJAI SUTEIKĖ SVARBIŲ ŽINIŲ

Ruošiantis būsimai Belgrado konferencijai žmogaus teisių klausimais, JAV senato specialusis komitetas, vadovaujamas senatoriaus Fascell, rūpestingai ruošiasi, rinkdamas faktus apie tų teisių pažeidimus anapus geležinės uždangos. Kova už pagrindinių žmogaus teisių praktišką įgyvendinimą pastaruoju metu įgauna vis didėjančią apimtį. Šiandien ne tik pačioje Rusijoje, bet ir okupuotose kraštuose, ten susidariusios komisijos rūpestingai registruoja faktus ir juos perduoda Vakarams. Dr. K. Bobelis, nenuilstomas ALT pirmininkas, buvo iškvieštas į Vašingtoną pateikti senato komitetui tais klausimais medžiagą, raštu ir žodžiu. Jis liudijo vardu lietuvių, latvių ir estų. Grįžęs iš Vašingtono, Dr. K. Bobelis padarė pareiškimą mūsų spaudos, radijo darbuotojams bei organizacijų atstovams.

M. BILANDIC LAIMĖJO

Laikiniai einančios Chicago miesto mero pareigas Michael Bilandic laimėjo pirminius rinkimus, gavęs apie 51% demokratų balsų. Jo didžiausiais oponentais, aldermanais Rodan Pučinski, liko antruoju su 32%. Respublikonų pusėje pirminius rinkimus laimėjo Denies Block, gavęs 62% respublikonų balsų.

Chicagoiečiai rinkimais parodė labai menką susidomėjimą. Iš 1.6 mil. registruotų balsuotojų savo teise pasinaudojo vos apie trečdalis.

BOMBŲ SPROGIMAI MARQUETTE PARKO KAIMYNYSTĖJE

Pačioje Marquette Parko kolonijos pašonėje, du blokai į rytus nuo South Western Ave., Bell Ave. tarp 69 ir 73 gatvių įvykdyti trys sprogimai. Dviem atvejais bombos buvo numestos į neseniai atsikėlusius ten gyventi juodųjų namus, o trečiuoju atveju - numesta bomba į namus baltųjų gyventojų, kuris esą tik ką pardavęs savo namus juodajam. Žmonių aukų nebuvo.

MŪSŲ RADIO PROGRAMŲ SĖKMĖ IR NESĖKMĖ

Amerikiečių radijo stotims vaikantis vis dedesnių pelnų, etnografinių grupių radijo programos vis dažniau turi sunkumų išsilaikyti. Dažnai joms keičiamas laikas arba net visai atsakoma tęsti transliaciją. Tokia padėtis yra Clevelande, New Yorke, Chicagoje ir kitur. Margučio radijo programa buvo nutraukusi savo darbą net 9 mėnesius. Po didelių pastangų Margutis savo veiklą atnaujino ir dabar veikia iš naujos stoties 97.1 FM.

Padėtis kurią laiką buvo pagerėjusi, nes atsirado K. Brazdžionytės vadovaujamoji Lietuvos Aidų programa, perduodama jau kuris laikas keliais penktadienį AM bangomis 1420. Vėliau ši jauna ir energinga radijo pranešėja gavo sekmadienį rytais pusę val. 9:30 ligi 10:00 banga 1210. Gi nuo š. m. gegužės mėn. K. Brazdžionytė turės savo dviejų valandų programą kas sekmadienį nuo 8 ligi 10 val. FM banga 106.3. Jaunajai mūsų radijo veikėjai, kuri šiam darbui yra pasirodusi ir pastoriai dirba su WOPA stotimi, linkime sėkmės.

Su apgailėstavimu tenka pažymėti, jog nuo gegužės 1 d. nustojo veikti Antano ir Marijos Rudžių programa.

Gražus Pagarbimas

ALEKSANDRA MIKLAŠEVIČIENĖ,

Jos garbingo 75 metų amžiaus sukakties proga, buvo gražiai pagerbta š. m. balandžio 30 d. Cezar Inn restorano salėje, Chicagoje. Dalyvavo per 20 šeimos narių, giminių ir draugų.

Pagarbimą pravedė iš New Yorke atvykęs Jos vyriausias sūnus inž. Kęstutis Miklas, BATUNO pirm. ir plačiai žinomas veikėjas. Be to, žodį tarė Jonas Vaičiūnas ir kt.

Pažymėtina, kad p. Aleksandra Miklaševičienė yra SANDAROS skaitytoja ir rėmėja. Ir Sandara prisideda prie linkėjimų - "Ilgiausiai Metų!"

PAREMKIME JŪRININKYSTĘ

Lietuvos Jūrų Skautininkas Bronius Stundžia parašė knygą: "Būrės ir varikliai", kuri netrukus išeis iš spaudos.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA "LIETUVOS AIDAI"

Veikia iš šių stočių:

PENKTADIENIAIS 9:30 - 11 val. vakaro WOPA 1490 AM Banga

SEKMADIENIAIS 9:30 - 10 ryto

WJOB 1230 AM Banga iš Hammond, Ind., gerai girdima Chicagoje, Joliete, Lemonte, Kankakee, Michigan City ir ktr.

Kazė Brazdžionytė

Programos vedėja

DIAL 911 IN CHICAGO FOR EMERGENCY POLICE, FIRE AND AMBULANCE NON-EMERGENCIES: DIAL 744-4000

Knygoje aprašyta apie laivų statybai naudojamas medžiagas, tarptautines vandens kelių taisykles, navigacines šviesas, elektronikos įrengimus, būrines ir motorines valtis, nedideles jachtas ir nedidelius kelioninius motorlaivius. Knygoje yra skyriai apie laivus, būriavimą, variklius ir jų priežiūrą, slidinėjimą ant vandens, valčių pervežimą ant priekabų, jūrininkystę ir navigaciją. Daugiausiai paliečiama praktinė pusė, panaudojant iliustracijas.

Knygos rankraštį peržiūrėjo laivų statybos inž. L. Balsys, jūrų kpt. dr. P. A. Mažeika, jūrų kpt. A. Urbelis ir kt. Viršelis dail. M. Slapšio.

Jūrininkystės Knygos Fondas kviečia visus jūrų šaunius, skautus ir visus jų ros mylėtojus talkon. Knygos leidėjai - paaukoję 100 dol. ar daugiau, rėmėjai - 20 dol. Knygos praradimata 4 dol. 50ct. Pinigus siųsti išdininkui: Mr. H. Stepai - 21 Cosmo Rd., Toronto, Ont. M8X 1Z3, Canada.

Igaliotinis Chicagoje yra Daukanto jūrų šaulių kuopos pirm. Ed. Vengianskas.

Stepas Paulauskas

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% PER ANNUM *IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,283.06 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,558.48 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,691.09 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR Remote-Control

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,695.54 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,112.23 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,408.95 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.99 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Enjoy Your TV NOW PLUS

EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE: 1065 CARTON STREET, DES PLAINES, ILLINOIS 60018, TELEPHONE: 297-0720

ALMIRA OFFICE: 3434 WEST NORTH AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60647, TELEPHONE: 489-3113

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636, TELEPHONE: 476-7575

MARGUTIS

Kviečiame visus į

MARGUČIO GEGUŽINĘ

Sekmadienį GEGUŽĖS 29 d.

POLONIA GARDEN
4604 So. ARCHER AVE.

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%

PER ANNUM PAID QUARTERLY AT PASSBOOK ACCOUNTS

BRIGHTON FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632, TEL.: LA 3-8248 (WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6 3/4% PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months

6 1/2% PER ANNUM \$1,000 or more 1 year min.

INSURED

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

LAISVĖS LIETUVAI!

Romui Kalantai

Ne gegužio žieduos, o liepsnoj aš degu,
"Laisvės Lietuvai!", šaukia dar lūpos.
Mirštu aš, bet mūs pavergtai tautai tegu
Laisvės Varpas vėl bokštuose supas.

Aš dėl laisvės degu. Liepsnos laižo mane,
jos pavers pelenais mano kūną.
O pasauli, regėk, — tauta kraujo klane,
bet jos gyvastis amžiais nežūna.

Ne motulės ranka, bet ugnis taip baisi
mano žydinčius skruostus paliečia.
Dėl tėvynės degu. Būsime amžiais laisvil
Liepsnos šaukia kovon, liepsnos kviečia.

Ne gegužio žieduos, o liepsnoj aš degu,
"Laisvės Lietuvai!", šaukia dar lūpos.
Skelbkit žinių visiems kunigaikščių ragu,
kad nemirsime vergais ir suklupe...

Skelbkit žinių visiems, kad jaunoj taip širdy
nešame laisvės troškimą ir Kristų.
O pasauli, klausyk, ar Tu šauksmą girdi?
LAISVĖS LIETUVAI! Dėl jos mirti aš drįstul...

Laimutis Švalkus

**ROMAS
KALANTA**

**GEGUŽĖS MĖNESIO
ISTORIJA**

- Gegužės 2, 1890. Gimė rašytojas Jurgis Savickis.
- Gegužės 7, 1904. Panaiškintas spaudos draudimas.
- Gegužės 31, 1921 m. Amerikos lietuviai įteikė prezidentui milijoną parašų, prašydami pripažinti Lietuvą de jure.
- Gegužės 8, 1924 m. Paryžiuje pasirašyta Klaipėdos konvencija.
- Gegužės 15, 1920. Susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas.

— Gegužės 16, 1563. Ragainėje mirė Martynas Mažvydas, išleidęs pirmąją knygą lietuvių kalba 1547 m.

**DIDIEJI ŽMONĖS
APIE MOTINAS**

NAPOLEONAS: Visa, kas aš esu, kas manyje yra gera ar bloga - visa tai mano motinos nuopelnas.

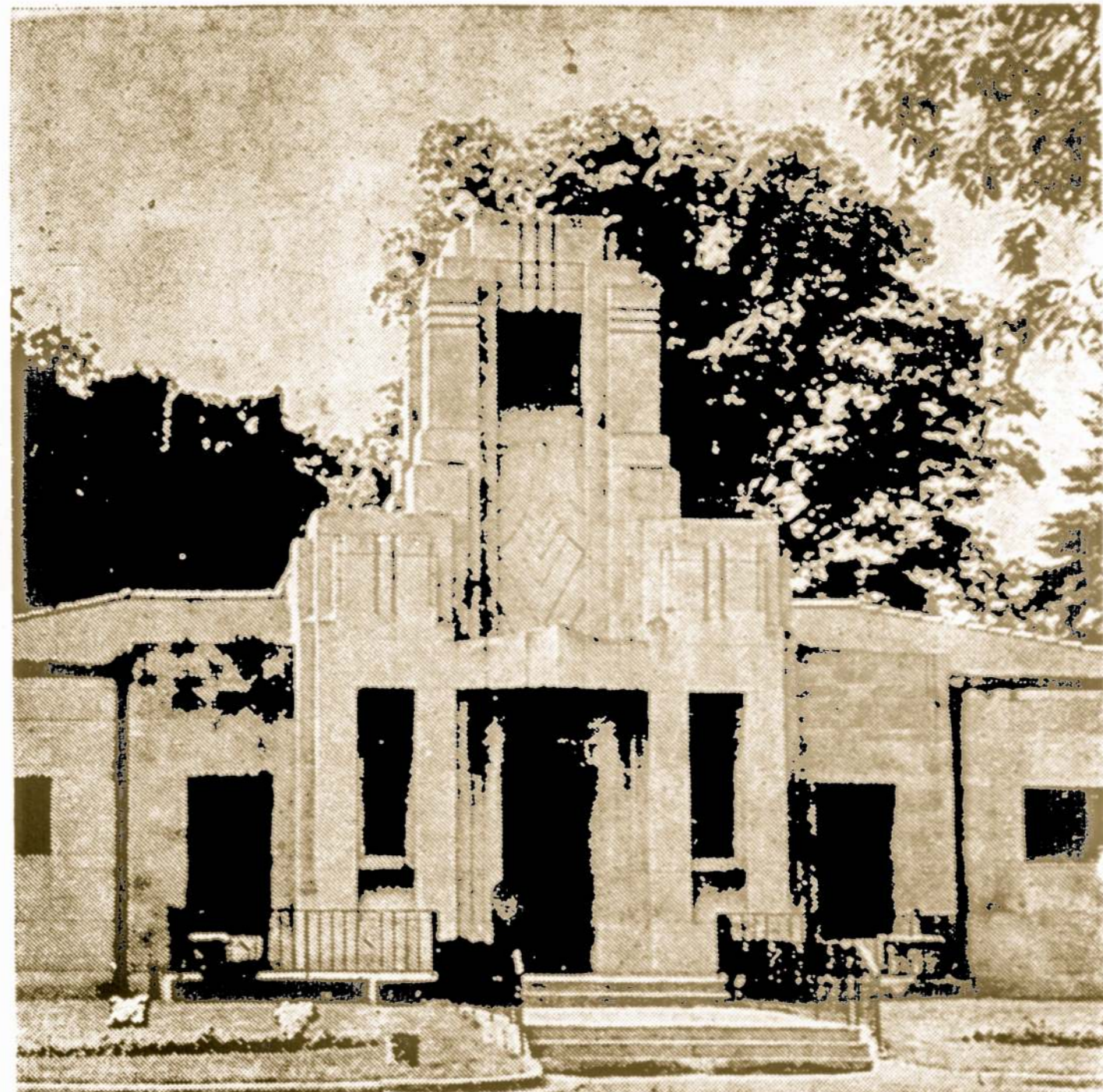
KUDIRKA: Mano motina davė man ką, apskritai, motina lietuvė gali duoti savo vaikams, dargi daugiau, nes pati daugiau turėjo. Numirė motina ir daugiau niekad neatlankė manęs "Velykų bobutė", nors lizdelį buvau bandęs pritaistyti...

KAPU PUOŠIMO DIENA — MEMORIAL DAY

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 29-tą dieną, 1977

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

IVYKS ĮSPŪDINGOS APEIGOS

Lygiai 11 valandą ryto nuo kapinių vartų prasidės eiseną aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai dūdų orkestrą paruošė ir vadovaus P E T R A S Z A L Ū B A • Darius-Girėnas Post # 271 vadovybėje CHESTER STACHYRA, Ladies Aux. vadovybėje MARY TYSKA dalyvaus eisenoje, pagerbs žuvusius karius • Solo giedos ESTELLE B O G D E N • Kalbėtojai bus tie patys kaip ir pernai.

DĖMESIO NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ!
Lygiai 9 valandą ryto nuo UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN. (18th St. & Halsted) išeis autobusas (VALLEY TRANSIT SCHOOL BUS) ir sustos sekančiose vietose: prie MILDA HALL (32nd & Halsted), DARIUS -GIRĖNAS HALL (4416 So. Western Ave) ir prie MARQUETTE HALL (69th & Western Ave).
ATGAL Į CHICAGĄ nuo kapinių vartų išeis 5 valandą popiet.
K A I N A į abi puses \$ 3.00 - Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečiame dalyvauti apeigose.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

Prašome visus dalyvius pavaikščioti po šias gražias kapines, pamatyti gražius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks Jums Pageidaujamų informacijų.

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

STANLEY R. KASLAS, Superintendent
8201 SO. KEAN AVENUE JUSTICE, ILLINOIS 60458
PHONE: 458-0638

**JUNKIMES Į LIETUVOS LAISVINIMO
DARBĄ!**

Savo Vasario šešioliktosios šventės atsišaukimu Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia remti jo darbus. O jo darbai platus ir dirbami be paliovos daugiau kaip per tris dešimtmečius. Jaunimo ruošimas politiniam Lietuvos laisvinimo darbu, ELTOS Informacijų Centras, ELTOS biuletiniai anglų, prancūzų, italų, portugalų ir lietuvių kalbomis, dvi nuolatinės radijo valandėlės, kalbančios pavergtai Lietuvai, neperiodiniai leidiniai ir kt.

VYRIAUSIO LIETUVOS ISLAISVINIMO KOMITETO DARBUS PAREMSITE TIESIOGINIAI AUKODAMI TAUTOS FONDUL.

Už \$25.00 ar daugiau, aukotojui paprašius, siuntinėjamos ištisus metus ELTOS Informacijos.

Aukojusieji \$100.00 ar daugiau tampa inkorporuoto Tautos Fondo nariais su teise dalyvauti metiniame suvažiavime ir spręsti Tautos Fondo organizacijos reikalus. Nariu gali būti visi lietuviai ir visuomeninės bei profesinės lietuvių organizacijos.

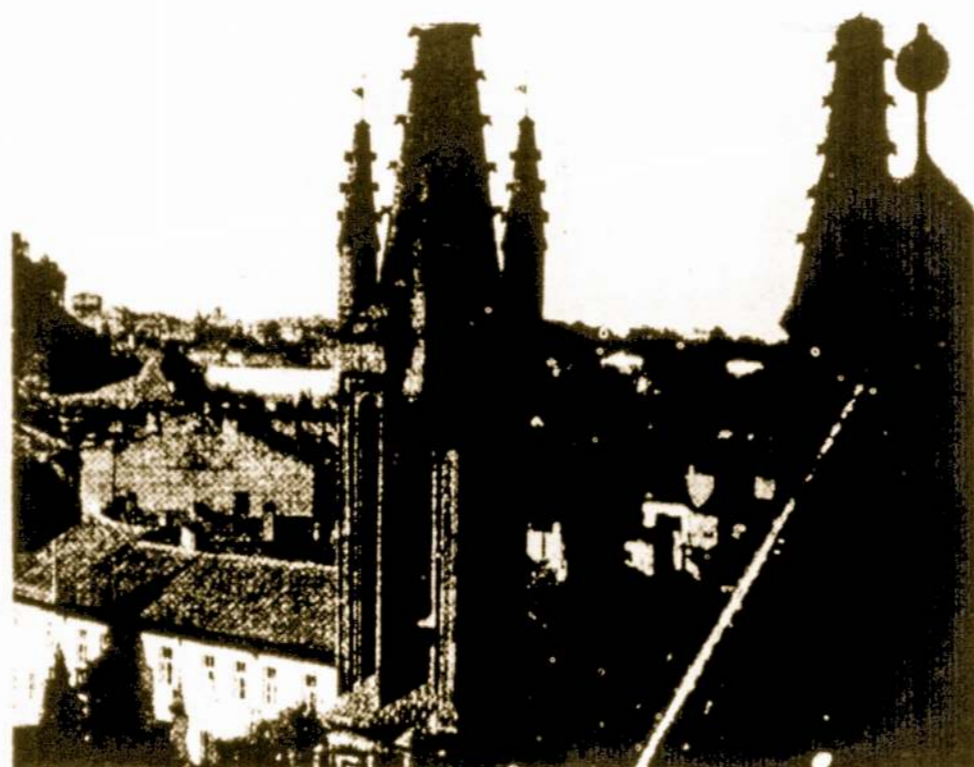
Čekius prašome rašyti Tautos Fondo vardu ir siųsti adresu P. O. Box 21073, Woodhaven Sta., N. Y. 11421, arba įteikti Vasario 16-sios minėjimų rengėjams. Nepamirškite pridėti ir savo tikslų adresą.

Aukos Tautos Fondui atleidžiamos nuo mokesčių Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Prel. Jonas Balkūnas Ignas Gasiliūnas
Tautos Fondo Tarybos Pirmininkas Tautos Fondo Valdybos Pirmininkas

1977, m. vasaris, New York.

Vilnius

141 LINDEN STREET, WELLESLEY, MASS. 02181 (617) 237-5502

ONE WEEK TOURS OF LITHUANIA

TWO WEEK TOURS OF:

- LITHUANIA
- AUSTRIA
- BAVARIA, GERMANY
- RUSSIA

**1977
Tours**

One week tours of Lithuania — 6 nights Vilnius, 1 day Kaunas

April 14-April 21	\$799	September 16-September 23	\$829
May 5-May 12	\$829	September 27-October 4	\$829
May 12-May 19	\$829	October 6-October 13	\$829

Two week tours of Lithuania, Austria & Bavaria, Germany — 6 nights Vilnius, 3 nights Vienna, 4 nights Munich

May 20-June 3	\$1079	July 7-July 21	\$1199
June 16-June 30	\$1199	July 14-July 28	\$1199
		August 11-August 25	\$1199

Tour prices based upon airfares from Boston, New York and Montreal

CALL COLLECT:

Chicago Repres.
MRS. ANN PAULIKAS
TEL. 312-581-0089

Eleonora Gregaitis
Europa Tours
Mrs. I. Tamosaitis

Detroit, Mich. 313-485-3714
Cleveland, Ohio 216-692-1700
West Coast 213-662-0791

KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS DALYVAUTI

Sandaros Piknike

• DAUG LAIMĖJIMŲ • KUGELIO KONTESTAS • VAIŠĖS • GROS JURGIO JONIKO ORKESTRAS

GEGUŽĖS MĖN. 22 DIENĄ IVYKS SANDAROS
PAVASARINIS POBŪVIS - GEGUŽINĖ

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje
Kviečiame visus su draugais gausiai dalyvauti

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

\$ 51	Stanley R. Kaslas, Willow Springs	\$ 3	Antanas Juozevičius, Chicago, Ill.
\$ 25	adv. Charles Kal, Chicago, Ill.	\$ 3	K. Petrauskas, Chicago, Ill.
\$ 25	Adam M. Macarus, Hagar Shores Michigan	\$ 3	Ted Kazimieraitis, Chicago, Ill.
\$ 20	Šakių Klūbas, Chicago Ill. - prisiuntė Joseph Laurin, Pres.	\$ 3	Ignas Slabšinskas, Chicago, Ill.
\$ 10	Juozas Pučkorius, New Buffalo, Mich	\$ 3	Mrs. L. Miller, LaGrange Pk. Ill.
\$ 10	Irene Brenner, Chicago, Ill.	\$ 3	Ieva Bumbliauskienė, Mississauga, Ont. Canada.
\$ 6	Jonas Badauskas, Chicago, Ill.	\$ 3	T. Briškaitis, Melrose Park, Ill.
\$ 6	Balys Girčys, Chicago, Ill.	\$ 3	Frank Zacharka, Chicago, Ill.
\$ 6	Chas. Bukaveckas, Miami, Fla.	\$ 3	Al. Kvecas, Cicero, Ill.
\$ 6	Marcella Faskier, Chicago, Ill.	\$ 3	Anele Zabela, Jersey City, N.J.
\$ 6	Rosalija Janušauskas, Yucaipa, Cal.	\$ 3	Theodora Adams, Ingleside, Ill.
\$ 5	Ieva Baniene, Bloomfield, Mich.	\$ 3	Zigmas Mikužis, Chicago, Ill.
\$ 5	Marie Nemanius, Chicago, Ill.	\$ 3	Julia Radowk, Kenosha, Wisc.
\$ 5	Jusefa Prensikiene, Chicago, Ill.	\$ 3	John Vaich, Largo, Fla.
\$ 5	Helen Buchinskas, Chicago, Ill.	\$ 3	Frank Kvantas, Hot Springs, Ark.
\$ 4	M. Medušauskas, Chicago, Ill.	\$ 3	Stanley Gedgaudas, Kenosha, Wisc.
\$ 3	Bronius Bajerčius, So. Boston, Mass	\$ 3	Anastasia Valančius, Chicago, Ill.
\$ 3	Jonas Abraitis, Chicago, Ill.	\$ 2	Anton Beinerauskas, Chicago, Ill.
\$ 3	Joseph Skeivys, Chicago, Ill.	\$ 2	Anna Uzun, Manchester, Conn.
\$ 3	Helen Wegelewski, Chicago, Ill.	\$ 2	Sabina Rutkauskas, Lakewood, Ohio
\$ 3	V. Šerksnis, Manitoba, Canada	\$ 1	B. Žemaitaitis, Los Angeles, Cal.
\$ 3	Peter Pocius, Gulfport, Fla.	\$ 1	Elena Šniokaite, Chicago, Ill.
\$ 3	A. Andriulionis, Boston, Mass.	\$ 1	Agota Žemaitis, Binghamton, N.Y.
\$ 3	Nadas Rastenis, Baltimore, Md.	\$ 1	Adelė Pumputis, Oak Lawn, Ill.
\$ 3	Michael L. Balchunas, Detroit, Mich.		
\$ 3	Antanas Švitra, Chicago, Ill.		
\$ 3	J. Butkevičius, Santa Monica, Cal.		
\$ 3	Anna Kozlowski, Chicago, Ill.		
\$ 3	Aloyzas Grigaitis, Chicago, Ill.		
\$ 3	Antanas Walskis, Chicago, Ill.		
\$ 3	Motiejus Tamulėnas, W.P. Beach Fl		
\$ 3	Juozas Blažys, Chicago, Ill.		
\$ 3	Anna Balčiūnas, Winamac, Ind.		
\$ 3	Natalija Stiklius, Cicero, Ill.		
\$ 3	Elizabeth Norgaila, Chicago, Ill.		
\$ 3	Antanas Skodžius, Chicago, Ill.		
\$ 3	Bronius Jaras, Kenosha, Wisc.		
\$ 3	Jonas Rauba, Grand Rapids, Mich.		
\$ 3	Marcelė Ragauskas, Cicero, Ill.		
\$ 3	Joe Macus, St. Petersburg, Fla.		
\$ 3	Ant. Budrys, Chicago, Ill.		
\$ 3	P. Tarnauskas, Paterson, N.J.		
\$ 3	V. Palevičius, Berwyn, Ill.		
\$ 3	Martha Peceliūnas, Chicago, Ill.		
\$ 3	P. Jonikas, Riverside, Ill.		
\$ 3	John Kavaliauskas, Chicago, Ill.		
\$ 3	Liuda Paplauskas, Chicago, Ill.		
\$ 3	Antanas Gargasas, Cleveland, Ohio		
\$ 3	J. Bubnys, Chicago, Ill.		

UŽ AUKAS VISIEMS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

(Čia paskelbtos ne visos iki šiol gautos aukos. Aukotojų sąrašas bus tęsiamas kituose Sandaros numeruose. Jei pasiūlytų praleidimų bei netikslumų, prašome atsiliepti)

MYKOLO VAIDYLOS PAMINKLO STATYMO KOMITETO PRANEŠIMAS

Komitetas "MYKOLAS VAIDYLA MEMORIAL FUND" vardu atidarė einamąją sąskaitą (Actn. # 74300 - 3) Chicago Saving & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave, Chicago, Illinois, 60636.

Komitetas pareigomis pasiskirstė: pirm. - Julius Kuzas, jr., sekr. - Juozas Kapačinskas ir išdalininkas Vyto Uznys, 3752 W. 69 Place, Chicago, Illinois, 60629. Gauta aukų:

(Tęsinys)

\$ 100	Jadvyga Tumavičienė, Boston, Mass.
\$ 25	ATLAS Tag Co. Neenah, Wisc.
\$ 25	A. M. I. All Metal Installers, Inc.
\$ 25	Seeman's Towing Service
\$ 5	Mr. & Mrs J. Zenkus, Chgo.
\$ 5	John V. Katkus, Pittsburgh, Pa.
\$ 5	prašė pavardės neskelbti.

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Mūsų rėmėjai gerai žino, kad Sandara nėra vieno kurio nors asmens "biznis", bet reikalas visos organizacijos, visų Sandaros narių ir skaitytojų. Lėšos Sandarai reikalingos ne tik normaliam laikraščio leidimui, bet ir numatytų mašinių įsigijimui, kad laikraštis tobulėtų ir dažnėtų.

Amerikos Lietuvių Tautinė SANDARA, kaip ne pelno organizacija, nesiekia jokio pelno, tik nori tęsti taip svarbią idealistinę veiklą lietuviybės, demokratybės ir kovos už Lietuvos išlaisvinimą srityje, - nori visuomet išlaikyti savo organą - tautinės, demokratinės minties laikraštį SANDARĄ.

Mūsų administratorė Edita Rimkienė šiuo tikslu dabar siuntinėja atsilikusiems prenumeratoriams paraginimus bei priminimus. Lauksime į tai malonaus atsiliepiamo. Tačiau, kas per du mėnesius neatsilieps bei neužsimokės prenumeratas šiemet, tiems Sandara toliau nebus siuntinėjama.

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratori p. Editai Rimkieni, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepiamą ir SANDAROS parėmimą būsim labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną, ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

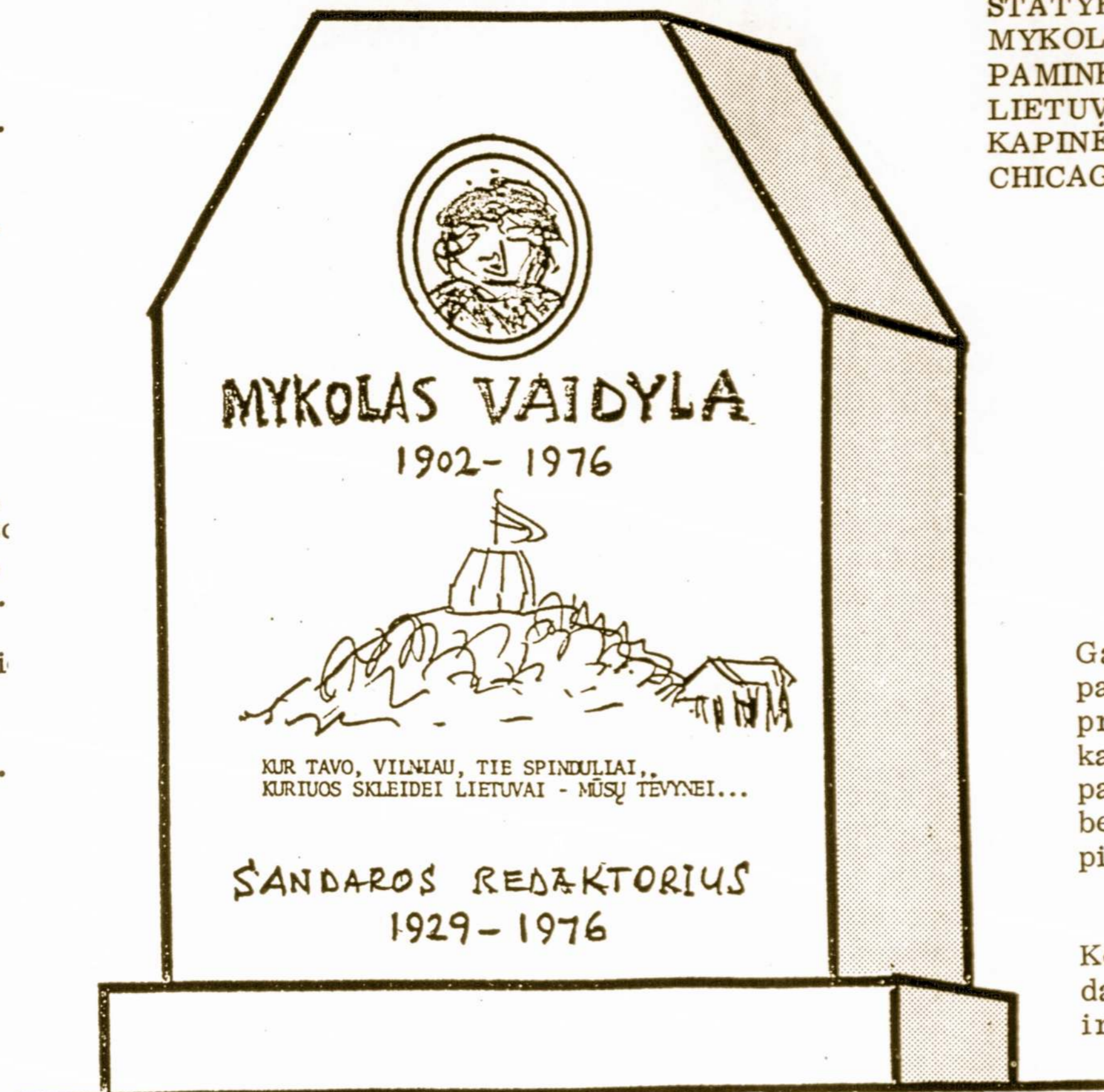
Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.

Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS;.....

STATYKIME
MYKOLUI VAIDYLAJ
PAMINKLĄ
LIETUVIŲ TAUTINĖSE
KAPINĖSE,
CHICAGOJE

Aukos prisiuntė per SANDARĄ:

\$ 25	Juzė Gulbinienė, Chgo.
\$ 25	Sandaros 52 kp., Miami, Fla.
\$ 10	Mrs. H. Misevich, Chgo, Ill.

Aukos įteikė per p. Teodorą Kuzienę:

\$ 20	Mr. & Mrs. A. Plienis
\$ 10	Xavera Zizas
\$ 5	Anna Malakauskas
\$ 20	Mr. & Mrs. Anthony Regis
\$ 10	Elizabeth Satkauskas ir Lucia Satkoff
\$ 10	Anna Jagella
\$ 10	Josephine & Anthony Lapinskas
\$ 10	Jean Wance
\$ 10	Bruno Kepykla
\$ 10	Julia Sillus
\$ 5	Adeline Kutchins
\$ 5	W. B. Sebastian
\$ 5	Juozas Bacevičius

\$ 5	Felix & Julia Raudonis
\$ 5	Loretta Rashinski
\$ 5	Mr. & Mrs. Mažėnas
\$ 4	Peter Gintautas
\$ 4	Emma Motiejūnas
\$ 2	Anthonette Kazanauskas
\$ 2	Julė Mankus
\$ 2	Frank Matlin
\$ 2	Charles A. Beacham
\$ 2	A. Valonis
\$ 1	Dorothy Wezel
\$ 1	Jonas Vilkas

Visiems už aukas dėkojame. Aukos prašome siųsti arba tiesiog į nurodytą einamąją sąskaitą, arba Komiteto išdalininko Vyto Uznio adresu, arba į Sandaros Centrą Chicagoje. Ant čekių reikia užrašyti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund".

ALOE PLANTS FOR SALE
Kas norėtų pirkti Alijošiaus (Aloe plants), prašome skambinti YA - 7 - 6 2 1 3

PAIEŠKOMA moteriškė, kuri galėtų gyventi kartu, MARQUETTE PARKE. Nuomos nereikės mokėti. Reikės apžiūrėti keturis rūmus (kambarius). Skambinti: telef. 776 - 1518. Ligi 12 val. dienos (ligi pietų), arba po 4 val. po pietų.

Patarnauju Nainų Pirkime ir Pardavime, Apdraudų Agentūra, Išrašomos Visų Rūšių Apdraudos

BELL REAL ESTATE Juozas Bacevičius

6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 778-2237
Ištaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Seštadi ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiestyje naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečiųs, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutter's). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60608
Tel.: VI 7-3447

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill, 60608.—Tel. 254-3320
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

Įvairių prekių pasirinkimas: automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALENTINAS

CONTINENTAL RESTAURANT

IR

DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI

Pauošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.

Savininkai JONAS IR GENOVAITE MALIORIAI

3139 South Halsted Street

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS, kallių kraituvė ir stovykla.

Prima užsakymus naujiems ir pataiso ir perrašo dėvėtus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprėngs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būtis patenkinti. Prima kallių valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 877-3483

